

Cap a un tractat mundial: Desafiaments i urgència en la lluita contra la contaminació per plàstics

Les negociacions internacionals avancen cap a un tractat mundial per combatre la contaminació per plàstics, a causa del seu impacte ambiental i en la salut humana. S'espera prohibir l'ús excessiu de plàstic i promoure alternatives sostenibles.

Després del primer Comitè Intergovernamental de Negociació sobre la Contaminació per Plàstics (CIN-1) que es va celebrar del 28 de novembre al 2 de desembre de 2022 a Uruguai, on no es va arribar a cap acord, s'ha celebrat el CIN-2 a París, amb l'esperança d'aconseguir el tractat internacional del qual es parla des de fa tants anys.

Entrant en una mica de història, pel que fa a la creació d'aquest comitè, va ser l'Assemblea de les Nacions Unides per al Medi Ambient qui va designar el CIN-1 com el grup de negociació encarregat de redactar els termes d'un tractat mundial sobre contaminació plàstica.

El CIN-1 es va centrar en l'estructura del tractat, el contingut i els requisits dels Plans d'Acció Nacionals proposats, la necessitat de centrar-se en el cicle de vida dels plàstics i com els elements científics i tècnics han de fusionar-se amb els elements legals i polítics. El CIN-2 serà una sessió plenària combinada de negociació de tractats que es durà a terme a París al maig de 2023. El grup de treball està treballant per abordar preguntes i proporcionar informació addicional sobre àrees clau de l'agenda.

Per què la urgència en la lluita contra el plàstic?

La necessitat de combatre el plàstic sorgeix de la necessitat de disminuir la seva producció i ús excessiu, promoure el reciclatge i la reutilització del plàstic i recolzar substituïts més amics del medi ambient, com materials biodegradables i compostables. Diversos governs, organitzacions i empreses estan abordant el problema del plàstic d'un sol ús mitjançant la

implementació de lleis de reducció, la promoció de l'economia circular i la sensibilització del públic sobre els efectes perjudicials del plàstic en el medi ambient i la salut humana.

La prohibició d'ús del plàstic està impulsada per una sèrie de preocupacions ambientals i de salut. El plàstic és una substància fabricada per l'home que no es pot degradar i triga molt de temps a descompondre's. L'escombraria plàstica s'està acumulant als abocadors, contaminant els oceans i, com a resultat, danyant greument els ecosistemes.

El canvi climàtic també es veu facilitat pel plàstic. Durant la producció s'emeten grans volums de gasos d'efecte hivernacle, el que s'afegeix a l'escalfament global i al dany mediambiental.

A més, els productes químics perillosos que poden contaminar els nostres aliments i aigua es troben sovint en articles de plàstic com ampolles d'aigua i recipients per a aliments. Aquestes substàncies s'han associat amb una sèrie de problemes de salut, com càncer, anomalies hormonals i problemes de desenvolupament.

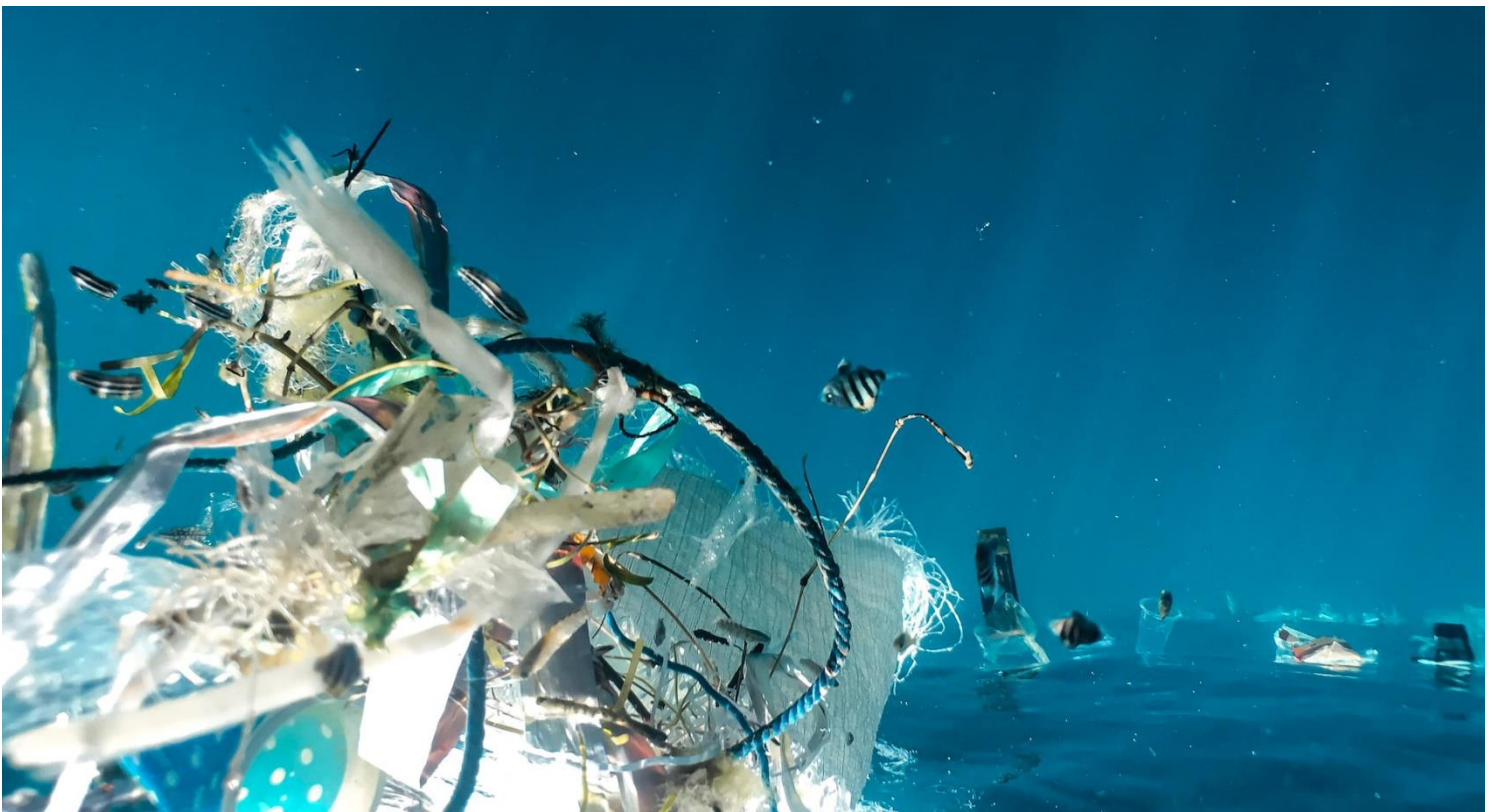
Segons una investigació realitzada per la Universitat de Newcastle a Austràlia, els éssers humans consumeixen més de 2000 petits trossos de plàstic, aproximadament el pes d'una targeta de crèdit, cada setmana. Això equival a prop de 21 grams cada mes i una mica més de 250 grams a l'any.

La Universitat de Newcastle ara ha combinat l'evidència

de més de 50 investigacions sobre la ingesta humana de plàstic. Les troballes representen un avanç significatiu en la nostra comprensió de com la contaminació plàstica afecta als éssers humans.

El consum de microplàstics altera l'equilibri dels microorganismes presents i redueix la diversitat de bacteris en el microbiota del còlon. El consum de microplàstics augmenta la prevalença d'altres grups microbians vinculats a activitats perjudicials i redueix la població de bacteris reconeguts pels seus efectes beneficiosos per a la salut.

Font: UNEP

Es preveu que a finals de 2024 les discussions finalitzin i es creï un tractat mundial de plàstics. El Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient (PNUMA) va ser triat per les nacions per organitzar i supervisar el procés del CIN.

Cinc trobades que es realitzen en diversos llocs del món conformen aquest esdeveniment. Les discussions inicials entre els delegats de les nacions, empreses i organitzacions socials van tenir lloc durant el CIN-1, que es va realitzar a Punta del Este, Uruguai, el novembre de l'any passat. El pacte que sorgeixi de les cinc sessions tindrà força legal per a les nacions que ho subscriuen i ratifiquen.

Es preveu que el tractat sigui el més ambiciós possible i tingui en compte específicament la reducció de la producció de plàstics, limitant-ne l'ús als estrictament necessaris, prohibint l'ús d'additius tòxics en la seva fabricació, regulant l'exportació de residus plàstics i excluint la incineració o el reciclatge químic com a possible solució per a la seva abolició. També s'espera que les organitzacions de la societat civil i els recicladors de base participin en la formulació del tractat i les negociacions subsegüents.

El document legal es basa en una metodologia exhaustiva que cobreix el cicle de vida complet del plàstic. El CIN discutirà formes de fomentar el disseny de productes eficients en l'ús de recursos i tècniques de

gestió de residus ecològicament raonables, com estratègies d'economia circular, per promoure la fabricació i el consum sostenibles de plàstic.

Si l'enfocament d'aquest acord està en els residus plàstics en lloc de la fabricació de plàstic per abordar la situació, podria fracassar. A més, encara no s'ha establert un text sobre el qual negociar; en canvi, simplement han estat intercanviant pensaments. Si les coses continuen en aquesta direcció, degut al calendari, podríem estar davant d'un possible fracàs primerenc.

Tenint en compte les xifres prèviament mencionades, se li afegeixen altres com ara el fet que els éssers humans produeixen més de 430 milions de tones de plàstic cada any, dels quals dos terços són béns de curta durada que es descomponen ràpidament en deixalles, inunden l'oceà i, sovint, arriben a la cadena alimentària humana. Es preveu que la producció mundial de deixalles plàstiques gairebé es triplicarà per a 2060. A més, les Nacions Unides preveuen que per a 2050 hi haurà més plàstic a l'oceà que peixos.

La contaminació plàstica, que ara s'estén ràpidament, és un problema ambiental greu que té un efecte advers en

les facetes ambiental, econòmica, social i de salut del desenvolupament sostenible. La quantitat de deixalles plàstiques que ingressa als ambients aquàtics podria gairebé quadruplicar-se de 9 a 14 milions de tones per any el 2016 a 23 a 37 milions de tones per any estimades per al 2040 si no es prenen mesures efectives i essencials fora de l'estat quo.

En conclusió, la clau per combatre el plàstic rau en la fusió de nombroses tàctiques i iniciatives que no només tenen com a objectiu l'ús del plàstic, sinó que ataquen el problema des del seu origen fins a la seva fabricació. Podem reduir significativament els residus plàstics i avançar cap a un futur més sostenible posant en pràctica aquestes iniciatives de manera conjunta. Reduir i eliminar l'ús de plàstics d'un sol ús, promoure la reutilització i el reciclatge adequat del plàstic, fomentar la cooperació entre governs, empreses i societat civil per implementar polítiques i mesures efectives, o fins i tot adoptar un enfocament per abordar el problema del plàstic que tingui en compte tant la producció com el consum responsable són algunes possibles solucions.

Va ser la setmana passada que el Comitè Intergovernamental de Negociació sobre la Contaminació per Plàstics va finalitzar, a la capital de França, amb una directiva perquè Inger Andersen, directora executiva del Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient, redacti un esborrany zero de l'acord amb l'assistència de la Secretaria abans del CIN-3, que està programat per a realitzar-se a Nairobi, Kenya, al novembre.

En la seva resolució, el CIN va sol·licitar a la Secretaria que emetés una invitació als observadors abans del 15 d'agost i als membres abans del 15 de setembre perquè presentin propostes sobre temes no coberts en el CIN-2, com els principis i l'abast de l'instrument, així com qualsevol possible àrea de treball entre sessions. compilat pels cofacilitadors dels dos grups de contacte, amb la finalitat d'informar la feina del CIN-3.

Fuentes de referencia:

- International Union for Conservation of Nature (IUCN). (2022, December). Towards an Agreement on Plastic Pollution: INC-1 took place in Uruguay.
- United Nations Environment Programme (UNEP). (s.f.). About UN Environment: INC Plastic Pollution.
- U.S. Department of State. (s.f.). Primer período de sesiones del Comité Intergubernamental de Negociación sobre la Contaminación por Plásticos.
- United Nations Environment Programme (UNEP). (s.f.). Second Session of the Intergovernmental Negotiating Committee to Develop a New International Legally Binding Agreement on Marine Plastic Pollution.
- Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC). (s.f.). Un estudio demuestra que la ingesta de microplásticos altera la microbiota.
- WWF España. (s.f.). Consumimos el equivalente a una tarjeta de crédito cada semana. Recuperado de <https://www.wwf.es/?50940/Consumimos-el-equivalente-a-una-tarjeta-de-credito-cada-semana>
- Radio JGM. (s.f.). Organizaciones ambientales del mundo exigen urgencia en detener la contaminación por plásticos en el INC-2 en París.
- United Nations Environment Programme (UNEP). (s.f.). Media: Press Release

Publicat per

**Associació per a les
Nacions Unides
a Espanya**
United Nations Association of Spain

Amb el suport de

**Generalitat
de Catalunya**

ANUE no fa necessàriament com a seves les opinions expressades pels seus col·laboradors
